

Informace pro zdravotnická zařízení – ve vztahu k posuzování dočasné pracovní neschopnosti

(zdroj: Ministerstvo zdravotnictví ČR, https://www.mzcr.cz/dokumenty/informace-pro-zdravotnicka-zarizeni-ve-vztahu-k-posuzovani-docasne-pracovni-neschopnosti_1216_114_1.html)

aplikace zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (gesce MPSV) s odloženou účinností zákona k 1.1.2009

Související §§:

zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

§ 54

Ošetřující lékař

(1) *Ošetřujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí zdravotnické zařízení, které svými lékaři poskytuje pojištěnci nebo jiné posuzované osobě ambulantní, ústavní nebo lázeňskou péči, s výjimkou zařízení záchranné služby a pohotovostní služby (včetně ústavní-pozn. MZ) a zařízení závodní preventivní péče při ošetřování pojištěnce v rámci první pomoci, pokud má oprávnění k léčebné péči. Ošetřujícím lékařem se pro účely nemocenského pojištění u vojáků z povolání rozumí resortní zdravotnické zařízení podle zvláštního právního předpisu.*

(2) *Lékař, který provádí posuzování zdravotního stavu podle § 53 odst. 1 písm. a) a c), je oprávněn tuto činnost vykonávat jen v rozsahu své odbornosti 35)*

zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění

§ 18 odst. 1

Poskytování zdravotní péče

(1) *Zdravotní péči poskytují ve zdravotnických zařízeních, nebo je-li to nezbytné s ohledem na zdravotní stav pojištěnce, na jiném místě, kde je nutno péči poskytnout, zdravotničtí pracovníci, 29) popřípadě další odborní pracovníci ve zdravotnictví, a to v rozsahu své odborné způsobilosti. Jiní zdravotničtí pracovníci než lékaři poskytují hrazenou péči na základě ordinace ošetřujícího lékaře, není-li dále stanoveno jinak.*

(2) *Zdravotní péče je pojištěnci poskytována formou ambulantní nebo formou ústavní péče.*

(3) *Ošetřujícím lékařem se rozumí:*

a) praktický lékař, praktický lékař pro děti a dorost, zubní lékař, u žen ženský lékař, který registruje pojištěnce, (dále jen "registrující lékař"),

b) lékař poskytující pojištěnci specializovanou ambulantní zdravotní péči,

c) lékař poskytující pojištěnci zdravotní péči v zařízení ústavní péče.

Odborností registrujícího praktického lékaře (PL) je všeobecné praktické lékařství (VPL). PL je oprávněn poskytovat zdravotní péči o registrované pacienty v rámci náplně této odbornosti. Pokud potřeba zdravotní péče vzhledem k charakteru a stupni závažnosti onemocnění pacienta přesáhne odborné kompetence dané vzdělávacím programem v odbornosti VPL, je registrující PL povinen předat pacienta do léčebné péče ambulantnímu nebo lůžkovému ZZ odpovídající odbornosti, jehož lékař se po dobu poskytování této péče pro dané onemocnění stává ošetřujícím lékařem pacienta (vzhledem k institutu svobodné volby samozřejmě může pacient vyhledat péči příslušného ambulantního nebo lůžkového ZZ přímo, platí stejná pravidla – § 21 zákona č. 48/1997Sb.).

Pokud je pacient vyšetřen, léčen a zván na kontroly specialistou příslušné odbornosti (např. st.p. úrazu či operaci ortoped, chirurg, pro další onemocnění např. oftalmolog, psychiatr, neurolog, gynekolog apod.), je tento specialista ošetřujícím lékařem se všemi právy i povinnostmi: rozhodování o dalším diagnosticko-léčebném postupu včetně předpisu

potřebných léčiv a pomocných vyšetření i o souvisejících režimových opatřeních. V případě, že jím léčené onemocnění vyžaduje klidový režim, patří k povinnostem tohoto ošetřujícího odborníka příslušné odbornosti dle zákona o nemocenském pojištění i vystavení legitimace PN a její evidence až do doby, kdy

buď léčení skončilo a nutnost klidového režimu netrvá - pak legitimaci PN ukončí, nebo léčba a kontroly ambulantním specialistou již nejsou nutné, ale ještě je vhodné doléčení včetně klidového režimu, které je již schopen v rámci své odbornosti zajistit praktický lékař - pak předá práce neschopného pacienta do evidence registrujícího PL.

Odborně, ale dle nové legislativy i právně, nelze postupovat tak, aby

a) odborný lékař, který provedl vyšetření / ošetření pro onemocnění vyžadující klidový režim, odmítl vystavit pacientovi legitimaci PN a odeslal ho za tímto účelem k jinému (registrujícímu praktickému) lékaři; výjimkou ze zákona je pouze lékař RLP a LSPP,

b) odborný lékař, který má pacienta v léčebné péči pro takovéto onemocnění, odmítl vést tohoto pacienta v evidenci PN. V takovýchto případech se vždy jedná o porušení zákonných povinností ošetřujícího lékaře s rizikem finančních i dalších sankcí, daných zákonem o nemocenském pojištění (viz ještě § 58, 59 a 61 a 64).

Podrobnější informace k předávání pacienta uznaného dočasně práce neschopným po ukončení hospitalizace:

Lůžkové zdravotnické zařízení předá pacienta po ukončení hospitalizace do péče ambulantního zdravotnického zařízení ošetřujícího lékaře příslušné odbornosti buď stejného ZZ,

nebo do péče ambulantního ZZ příslušné odbornosti v místě bydliště (např. pacientka s PN pro rizikové těhotenství je po propuštění z hospitalizace předána do péče ambulantního gynekologa, pacient po IM do péče kardiologa apod.),

nebo registrujícímu lékaři (pacient po operaci kýly aj. je po propuštění z hospitalizace předán do péče registrujícího lékaře po zhojení per primam ke kompenzaci po zátěži zvýšené hladiny glykémie apod.).

ZÁKON č.187 ze dne 14. března 2006 o nemocenském pojištění

HLAVA V

ODPOVĚDNOST, SANKCE A PŘESTUPKY V POJIŠTĚNÍ

Díl 2

Přestupky

§ 138

(1) Poskytovatel zdravotních služeb uvedený v [§ 54 odst. 1](#) se dopustí přestupku tím, že

a) nevede evidenci podle [§ 61 písm. b\)](#) nebo evidenci podle [§ 69 písm. b\)](#) anebo evidenci podle § 72g písm. a),

b) neodešle hlášení podle [§ 61 písm. e\)](#) nebo podle § 72f písm. d) nebo § 72g písm. i) anebo příslušné části tiskopisu podle [§ 105](#) věty druhé,

c) nestanoví termín kontroly nebo nepředvolá pojištěnce, osobu s potřebou ošetřování nebo ošetřovanou osobu ke kontrole podle [§ 61 písm. f\)](#) nebo [§ 69 písm. d\)](#) anebo § 72g písm. g),

d) neoznámí orgánu nemocenského pojištění propuštění dočasně práce neschopného pojištěnce ze své péče nebo převzetí dočasně práce neschopného pojištěnce z péče jiného ošetřujícího lékaře do své péče podle § 61 písm. q),

e) neoznámí orgánu nemocenského pojištění změnu svého sídla, popřípadě změnu svého pracoviště podle § 61 písm. r),

f) neoznámí orgánu nemocenského pojištění zásadní změnu diagnózy nemoci podle § 61 písm. n),

g) neoznámí orgánu nemocenského pojištění a zaměstnavateli porušení režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 61 písm. o),

h) nevede zdravotnickou dokumentaci podle [§ 61 písm. u\)](#) nebo podle [§ 69 písm. g\)](#) anebo podle § 72g písm. k),

i) povolí bez předchozího písemného souhlasu orgánu nemocenského pojištění změnu místa pobytu dočasně práce neschopného pojištěnce v případech uvedených v [§ 56 odst. 3](#) větě třetí,

j) rozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti bez předchozího písemného souhlasu orgánu nemocenského pojištění v případech uvedených v [§ 57 odst. 3](#) nebo [§ 57 odst. 5](#),

k) překročí oprávnění uvedené v [§ 54 odst. 2](#),

l) nerozhodne v období jednoho roku o ukončení neodůvodněné dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování alespoň ve 3 případech, o kterých proto muselo být rozhodnuto orgánem nemocenského pojištění podle [§ 75 odst. 1](#),

m) neinformuje příslušný orgán nemocenského pojištění na předepsaném tiskopise nejpozději následující pracovní den o rozhodnutí o povolení vycházek a změně jejich rozsahu nebo doby nebo o povolení změny místa pobytu pojištěnce v době dočasné pracovní neschopnosti podle § 61 písm. g),

n) v rozporu s § 61 písm. i) nevyznačí při propuštění z lůžkové péče, pokud pojištěnci jeho zdravotní stav neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, na rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den propuštění z lůžkové péče a místo pobytu, kde se bude pojištěnec po tomto propuštění zdržovat, a tyto skutečnosti neoznámí prokazatelně nejpozději druhý den po propuštění pojištěnce příslušnému orgánu nemocenského pojištění,

o) v rozporu s § 61 písm. k) nezaznamená v rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti den převzetí pojištěnce do své péče a den propuštění pojištěnce ze své péče, den nástupu do lůžkové péče a den ukončení lůžkové péče a den dalšího ošetření nebo kontroly, a pokud pojištěnci jeho zdravotní stav při propuštění z lůžkové nebo komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče neumožňuje vykonávat dosavadní pojištěnou činnost, nestanoví termín, do kterého je pojištěnec povinen se dostavit ke kontrole dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem, a to nejdéle do sedmého kalendářního dne ode dne ukončení lůžkové a komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče,

p) nezaznamená v rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče den převzetí ošetřované osoby do své péče nebo den propuštění ošetřované osoby ze své péče podle § 72g písm. b),

q) neoznámí příslušnému orgánu nemocenského pojištění propuštění ošetřované osoby ze své péče nebo převzetí ošetřované osoby z péče jiného ošetřujícího lékaře do své péče podle § 72g písm. c), nebo

r) nestanoví nebo nevyznačí na rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče termín příští lékařské kontroly podle § 72g písm. e).

(2) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí přestupku tím, že

a) neprovede na žádost orgánu nemocenského pojištění vyšetření zdravotního stavu podle [§ 77 odst. 1 písm. a\)](#) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v [§ 77 odst. 3](#),

b) nesplní povinnost zpracovat lékařské podklady podle [§ 77 odst. 1 písm. b\)](#) nebo nesplní tuto povinnost ve lhůtě uvedené v [§ 77 odst. 3](#),

c) nesplní povinnost sdělit informace nebo umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace anebo zapůjčit zdravotnickou dokumentaci podle [§ 77 odst. 2](#) nebo nesplní tuto povinnost ve lhůtě uvedené v [§ 77 odst. 3](#),

d) nepotvrdí přijetí ošetřované osoby k poskytnutí lůžkové péče podle § 70 nebo § 72f písm. e), nebo

e) v rozporu s [§ 105](#) nepotvrdí nařízení karantény, její trvání a ukončení nebo nezašle příslušné části tiskopisu příslušnému orgánu nemocenského pojištění anebo je nepředá pojištěnci.

(3) Za přestupek podle [odstavce 1 písm. a\) až j\)](#) a m) až r) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přestupek podle [odstavce 1 písm. k\)](#) a [odstavce 2](#) pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle [odstavce 1 písm. l\)](#) pokutu do 100 000 Kč.

§ 138a

(1) Poskytovatel zdravotních služeb uvedený v [§ 54 odst. 1](#) se dále dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s [§ 61 písm. a\)](#) nebo [§ 69 písm. a\)](#) nerozhodne o vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování v den, kdy ji zjistil,

b) v rozporu s [§ 61 písm. m\)](#) nebo [§ 69 písm. e\)](#) anebo § 72g písm. h) nerozhodne o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování nebo potřeby dlouhodobé péče v den, kdy zjistil, že netrvají důvody dočasné pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování nebo potřeby dlouhodobé péče,

c) nedodrží dobu, ve které může vycházky povolit, nebo povolí vycházky mimo rozsah uvedený v [§ 56 odst. 6](#) anebo nepožádá o předchozí písemný souhlas lékaře orgánu nemocenského pojištění podle [§ 56 odst. 6](#),

d) v rozporu s § 61 písm. v) neoznámí zaměstnavateli, že je předpoklad, že jeho dočasně práce neschopný zaměstnanec již nebude moci vykonávat dosavadní pojištěnou činnost a že dočasná pracovní neschopnost zaměstnance bude ukončena 30. kalendářním dnem po dni zjištění tohoto předpokladu,

e) v rozporu s [§ 61 písm. c\)](#) nestanoví režim dočasně práce neschopného pojištěnce nebo pojištěnce o tomto režimu neinformuje,

- f)** v rozporu s [§ 61 písm. h\)](#) neposoudí, zda u pojištěnce došlo k obnovení pracovní schopnosti, a po uplynutí 180 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, zda je zdravotní stav pojištěnce stabilizovaný,
- g)** neposkytne potřebnou součinnost orgánu nemocenského pojištění při kontrole posuzování dočasné pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování nebo potřeby dlouhodobé péče podle § 61 písm. p) nebo § 69 písm. f) nebo § 72g písm. j) anebo podle § 74 odst. 4,
- h)** nepředá pojištěnci příslušný tiskopis podle § 61 písm. d) nebo § 69 písm. c),
- i)** nepotvrdí pojištěnci na předepsaném tiskopisu pro účely výplaty dávek nebo poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny v době dočasné pracovní neschopnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti, trvání potřeby ošetřování nebo trvání potřeby dlouhodobé péče podle § 61 písm. j) nebo podle § 69 písm. a) anebo podle § 72g písm. f),
- j)** neinformuje registrujícího lékaře pojištěnce ve stanovené lhůtě o ukončení a délce trvání dočasné pracovní neschopnosti a diagnóze podle § 61 písm. l),
- k)** nepředá poskytovateli pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání zprávu o zdravotním stavu dočasně práce neschopného pojištěnce podle § 61 písm. s),
- l)** v rozporu s § 61 písm. v) nesdělí zaměstnavateli dočasně práce neschopného pojištěnce na jeho žádost informace uvedené v [§ 65 odst. 2 písm. b\)](#),
- m)** v rozporu s § 61 písm. t) nezabezpečí příslušné tiskopisy pro účely provádění pojištění nebo nevystaví ve stanovených případech doklady nebo tiskopisy podle § 61 písm. w),
- n)** neohlásí u vojáka z povolání nebo vojáka v záloze ve výkonu vojenské činné služby registrujícímu lékaři do 7 kalendářních dnů vznik dočasné pracovní neschopnosti podle [§ 61 písm. l\)](#),
- o)** nevyhoví žádosti orgánu nemocenského pojištění podle [§ 66 odst. 2](#),
- p)** nestanoví těhotné pojištěnce očekávaný den porodu a tento den nepotvrdí na předepsaném tiskopise podle § 67 písm. a),
- q)** v rozporu s § 67 písm. b) nepotvrdí na předepsaném tiskopise, že pojištěnka porodila, a den porodu, pokud se pojištěnce peněžitá pomoc v mateřství nevyplácela přede dnem porodu,
- r)** v rozporu s § 67 písm. c) nesplní povinnosti ošetřujícího lékaře uvedené v [§ 61 písm. t\)](#) a [w\)](#),
- s)** v rozporu s § 67 písm. d) nepotvrdí na předepsaném tiskopise, že matka dítěte nemůže nebo nesmí o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění [[§ 32 odst. 1 písm. d\)](#)], pro které by byla uznána dočasně práce neschopnou podle [§ 57 odst. 1 písm. e\)](#), kdyby byla pojištěnkou,
- t)** v rozporu s § 59 odst. 2 nevyznačí na rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti ukončení dočasné pracovní neschopnosti v případě, že pojištěnec byl uznán invalidním,
- u)** v rozporu s § 72f písm. a) nerozhodne o vzniku potřeby dlouhodobé péče v den propuštění ošetřované osoby z hospitalizace, nebo nepotvrdí předpoklad trvání potřeby dlouhodobé péče anebo nevyznačí na rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče den přijetí a den propuštění z hospitalizace,
- v)** nestanoví termín, do kterého je ošetřovaná osoba povinna po propuštění z hospitalizace se dostavit ke kontrole zdravotního stavu a potřeby dlouhodobé péče podle § 72f písm. a) nebo c), nebo
- w)** nepředá ošetřované osobě, jejímu zákonnému zástupci, opatrovníku nebo osobě určené ošetřovanou osobou rozhodnutí podle § 72f písm. b) nebo § 72g písm. h).

(2) Za přestupek podle [odstavce 1](#) lze uložit pokutu do 10000 Kč.

§ 139

(1) Poskytovatel pracovnělékařských služeb se dopustí přestupku tím, že nevydá posudek o zdravotní způsobilosti dočasně práce neschopného pojištěnce podle [§ 62 odst. 2](#).

(2) Za přestupek podle [odstavce 1](#) lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 140

(1) Zařízení uvedené v [§ 39 odst. 1 písm. b\) bodě 1](#) se dopustí přestupku tím, že nepotvrdí své uzavření podle § 106.

(2) Za přestupek podle [odstavce 1](#) lze uložit pokutu do 50 000 Kč.